

SEKTORPROGRAM

Kultur, medier och idrott

Sveriges ordförandeskap i Nordiska ministerrådet 2008

Sektorprogram: Kultur, medier och idrott

Program för Sveriges ordförandeskap i

Nordiska ministerrådet 2008

ANP 2007: 759

© Nordiska ministerrådet, Köpenhamn 2007

ISBN 978-92-893-1609-5

Design: Kjell Olsson

Foto: s. 1: stor bild: Moodboard, liten bild: Getty Images;

s. 4, 12, 19: Getty Images; s. 9: Copyright/foto Theresia Parsby/

Image Bank Sweden; s. 16: Johner/Göran Assner

Upplaga: 1000 exemplar

Tryck: Scanprint A/S, Århus 2008

Tryckt på miljövänligt papper som uppfyller kraven i
den nordiska miljömärkningen.

Publikationen kan beställas på www.norden.org/order
eller på www.regeringen.se

Fler publikationer på www.norden.org/publikationer

Printed in Denmark

Nordiska ministerrådet

Store Strandstræde 18

1255 Köpenhamn K

Telefon (+45) 3396 0400

Fax (+45) 3311 1870

Nordiska rådet

Store Strandstræde 18

1255 Köpenhamn K

Telefon (+45) 3396 0200

Fax (+45) 3396 0202

www.norden.org

Det nordiska samarbetet

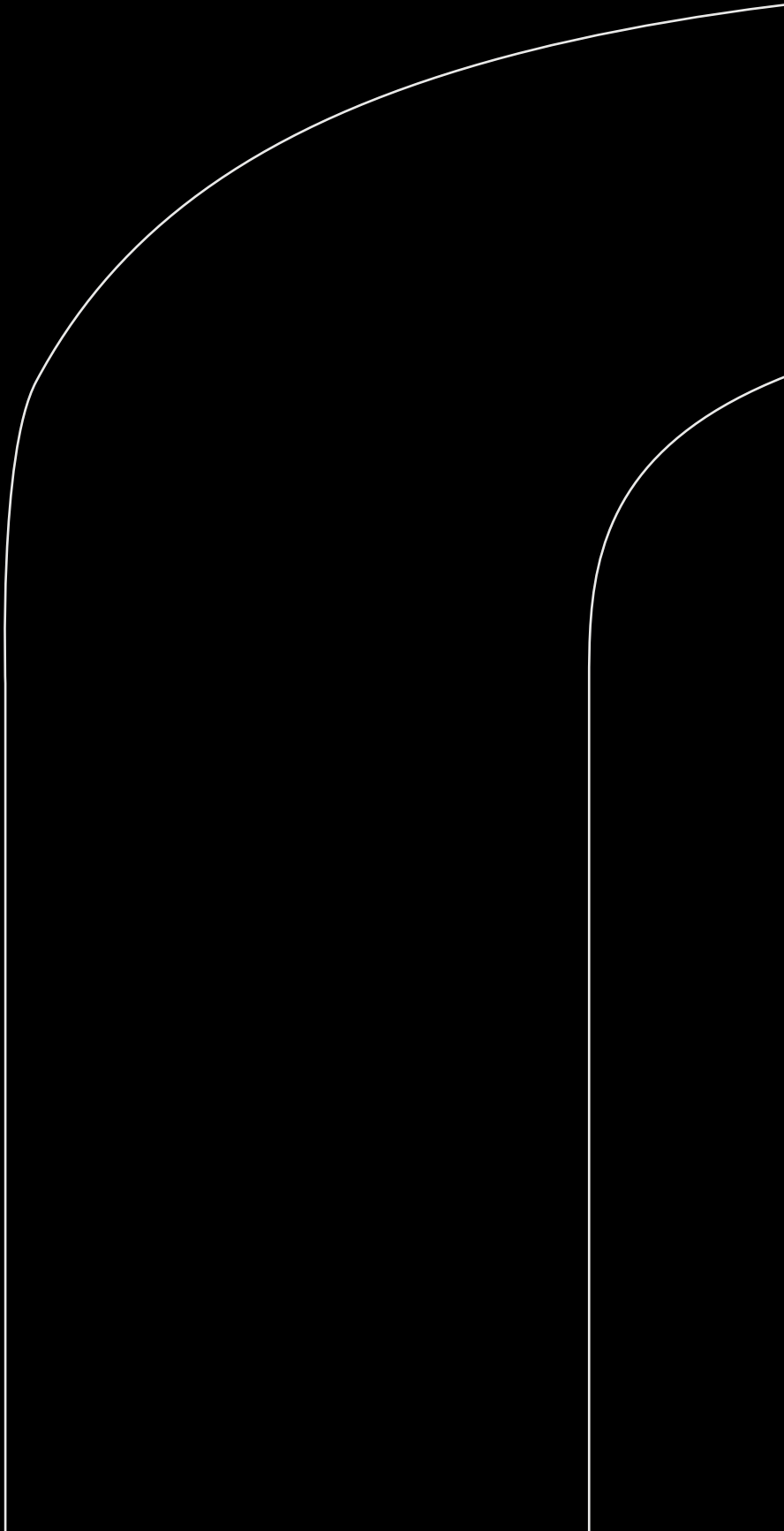
Det nordiska samarbetet är ett av världens mest omfattande regionala samarbeten. Det omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt de självstyrande områdena Färöarna, Grönland och Åland.

Det nordiska samarbetet är politiskt, ekonomiskt och kulturellt förankrat och är en viktig partner i europeiskt och internationellt samarbete. Den nordiska gemenskapen arbetar för ett starkt Norden i ett starkt Europa.

Det nordiska samarbetet vill styrka nordiska och regionala intressen och värderingar i en global omvärld. Gemensamma värderingar länderna emellan bidrar till att stärka Nordens ställning som en av världens mest innovativa och konkurrenskraftiga regioner.

Sektorprogram
Kultur, medier och idrott

Sveriges ordförandeskap i Nordiska ministerrådet 2008

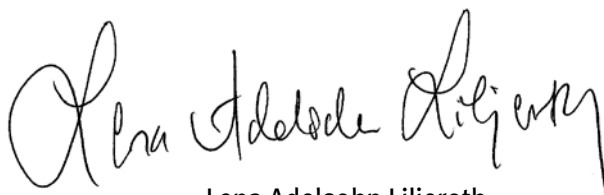
Förord

År 2008 är det Sveriges tur att vara ordförande i Nordiska ministerrådet. Regeringen har valt att beskriva sina planer för arbetet med fyra nyckelord: Konkurrenskraft, Klimat, Kreativitet och Koordinering.

Vad innebär detta för kulturområdet? Först kan vi konstatera att kultursektorn verkligen är en grundsten i det nordiska samarbetet – alla de fyra nyckelorden ryms där! Det rör sig om breda, tvärsektoriella frågor som kulturens roll i globaliseringsdebatten, kulturmiljö, interkulturell dialog – eller om specifika frågor som barns och ungas medievanor, hur vi på bästa sätt kan skapa konstnärsutbyte med våra grannländer runt Östersjön eller vårt samarbete på idrottsområdet.

Efter en lång tids arbete med att förändra strukturen för det nordiska samarbetet inom kultursektorn är det mesta nu på plats. De nya programmen har startat, grupperna med sakkunniga arbetar för fullt och de första projektansökningarna är godkända. Men givetvis finns det detaljer som behöver finjusteras och det arbetet kommer Sverige att driva vidare under året.

Samtidigt är det viktigt att se framåt. Vad ska vi fylla ramarna med framöver? Vilka idéer finns det i de nordiska ländernas kulturliv? Vad är det som intresserar och engagerar människor i Norden? I vårt sektorsprogram har vi försökt fånga upp några frågor som är aktuella i Norden i dag – eller som kommer att bli aktuella imorgon.

Lena Adelsohn Liljeroth
Kulturminister

Det nordiska kultursamarbetet idag...

Norden präglas såväl av en kulturell och språklig mångfald som av en kulturell och språklig gemenskap över gränserna. För att öka kunskapen om och stärka sammanhållningen mellan våra länder och självstyrande områden är det kulturella och konstnärliga utbytet i Norden en central del av det officiella nordiska samarbetet. Inom flera kulturella fält har de nordiska länderna dessutom ett världsrykte, till exempel när det gäller film, design och barnkultur.

Målen för kultursamarbetet är att

- främja en mångfald av kulturuttryck
- främja rörlighet av konstnärer och deras verk
- stärka kvalitet och konkurrenskraft i nordiskt konst- och kulturliv
- komplettera insatser i de enskilda länderna
- ta särskild hänsyn till de självstyrande områdena.

Det nordiska kultursamarbetet i Nordiska ministerrådet har genomgått stora förändringar under senare år för att göra det mer flexibelt och öppet för nya arbetsformer. Tre tematiska, tidsbegränsade program har startats: för konst och kultur, mobilitet och residens samt datorspel för barn och unga på nordiska språk. Kvar från den gamla strukturen är bland annat de nordiska husen och instituten samt Nordiska kulturfonden och Nordisk film- och tv-fond.

...och imorgon

Syftet med den nya strukturen är att kunna möta de utmaningar som kulturlivet i Norden står inför, såväl nationellt som internationellt. Sverige kommer under sitt ordförandeskap att fortsätta driva utvecklingsarbetet framåt. Viktiga uppgifter är bland annat att öka kultursamarbetets synlighet, att öka kunskapen om och engagemang för det nordiska kultursamarbetet på nationell nivå, samt att finna former för uppföljning och utvärdering av satsningar.

En prioriterad fråga är vidareutvecklingen av formerna för dialog mellan ministerrådet och de nordiska ländernas kulturliv, till exempel genom "Nordiska kulturforum". Dialogen är bland annat till för att fånga upp frågor som är aktuella för kultur- och mediesektorn idag, och kanske framför allt de frågor som kan komma att bli aktuella framöver.

Barns och ungas kreativitet

Barns och unga ska ha rätt att vara fullt delaktiga i kulturlivet, de ska ha rätt till yttrandefrihet och till att själva få skapa. Detta stadgas i FN:s konvention om barnets rättigheter och är en av prioriteringarna i Nordiska ministerrådets strategi för barn och unga. Även i nordiska länders styrdokument för skolans verksamhet anges att kultur och skapande arbete är en väsentlig del i lärandet. Trots detta saknar många barn och unga tillgång till det kulturella livet och till eget skapande. En stor del av barns och ungas skapande och kreativa uttryck äger rum på fritiden med hjälp av nya medier och digital teknik, utan närvaro av vuxna. Utmaningen ligger i att respektera barns rätt till skapande och till yttrande- och informationsfrihet, och samtidigt skydda mot information och material som kan vara till skada för deras välfärd.

Kultur i skolan

Skolan har som ingen annan samhällsinstitution förmåga och kompetens att nå alla barn. De nordiska länderna har under senare år upparbetat en bredd av erfarenheter kring hur skapande arbete kan vara en integrerad del av lärandet. Genom att belysa nordiska satsningar på samverkan mellan skolans parter och kulturlivet där skolans kunskapsmål och kulturpolitiska mål sammanfaller och främjas, kan vi få viktig kunskap om framkomliga vägar för samarbete, utveckling och långsiktiga effekter.

Under 2008 kommer Statens kulturråd i samarbete med Myndigheten för skolutveckling att anordna en konferens om barns skapande och kultur i skolan.

Barns och ungas mediekonsumtion och medievanor

I Nordiska ministerrådets strategi för barn och unga 2006–2009 är en av prioriteringarna på kulturområdet att förbättra barns och ungas mediekompetens. Under 2007 har det finska ordförandeskapet anordnat en konferens om mediefostran och ett nordiskt kulturforum om datorspel har också ägt rum. En uppföljande konferens under 2008 har som syfte att bredda diskussionen till andra digitala medieformer. Utgångspunkten är att de nya medierna har skapat en kultur som ger stort utrymme för kreativitet, sociala kontakter över nationsgränser och nya, identitetsskapande uttrycksformer. Samtidigt finns det behov av att uppmärksamma barns och ungas sårbarhet och utsatthet i det nya medielandskapet.

Kreativitet över gränserna – främjande av kulturutbyte inom och utanför Norden

Att främja utbytet mellan olika aktörer på kulturområdet för att överbryga både nationella och sektoriella gränser är en grundsten i det nordiska kultursamarbetet. Det handlar om allt från kulturministrarnas möten till en enskild konstnär som får arbeta några månader i ett av de nordiska konstnärsresidensen.

Samarbete med Estland, Lettland och Litauen

Att skapa ett närmare samarbete med de baltiska länderna inom ramen för Nordiska ministerrådets programverksamhet på kulturområdet kommer att vara en viktig uppgift under 2008. Ett möte planeras mellan de nordiska och de baltiska kulturministrarna i maj 2008.

Samarbete med Ryssland

Nordiska ministerrådets kultursamarbete med nordvästra Ryssland och Kaliningrad för att utveckla nätverk och mötesplatser för kunskapsutbyte fortsätter under 2008. Särskild vikt läggs vid att sammankoppla det nordiska arbetet med EU:s satsningar inom den s.k. Nordliga dimensionen.

Nordiska kulturforum 2008

Dialog mellan Nordiska ministerrådet och kulturlivet i Norden genom Nordiska kulturforum planeras under 2008 på följande områden:

- Nutida nordisk dramatik: konferens för att öka kännedom om ny nordisk dramatik samt för att främja samarbetet kring frågor om upphovsmannaskap och översättningar.
- Public service och grannlands-TV i den digitala tidsåldern: workshop om digital och on-line distribution och tillgången till de nordiska grannländernas tv-kanaler.
- Nordiskt kulturarv med fokus på immateriellt kulturarv.
- Halvtidsutvärdering av Nordiska datorspelsprogrammet.
- Artist-in-Production: workshop om planerna att lansera en ny del i det nordiska mobilitets- och residensprogrammet.
- Globalisering och internationalisering på kulturområdet.

För mer information om Nordiska kulturforum: <http://www.norden.org/kultur>

Det kreativa Nordens framtid

Norden är en region med många styrkor, men står samtidigt inför ett antal gemensamma utmaningar framöver, till exempel den ökade globala konkurrensen, klimatförändringarna och mångfaldsfrågor. De nordiska statsministrarna har därför tagit initiativ till ett fördjupat nordiskt globaliseringssamarbete. Denna satsning och andra aspekter av globalisering och internationalisering kommer att tas upp på kulturområdet under det svenska ordförandeskapet, bland annat vid ett Nordiskt kulturforum.

Kulturmiljö och klimat

För att göra en insats i arbetet med klimatförändringarna behövs nya lösningar inom alla områden. Som ett led i detta arbete arrangerar Riksantikvarieämbetet i samarbete mellan kultur- och miljösektorerna en konferens om klimatförändringar, energigrödor och kulturlandskapet. Syftet är att diskutera bland annat biologisk mångfald och gestaltning av landskap samt att skapa förutsättningar för nya nordiska nätverk över sektorsgränserna.

Interkulturell dialog

En av de största utmaningarna inom kulturpolitiken är att involvera människor i kulturlivet, både som publik och som utövare. Internationalisering och interkulturell dialog står just nu högt på den kulturpolitiska dagordningen både på nationell, nordisk och europeisk nivå. Till exempel är 2008 utnämnt till ett kulturellt mångfaldsår i Norge och EU genomför året för interkulturell dialog. En nordisk konferens i Stockholm under hösten 2008 har som syfte att belysa ämnet från flera håll genom att föra samman olika politikområden. Konferensen ska vara en plats där politiker, konstnärer, institutionschefer och fria aktörer kan mötas för att diskutera och utbyta erfarenheter kring hur interkulturell dialog kan användas för att förändra och förbättra dagens strukturer.

Den kreativa sektorns ekonomiska villkor

Den kreativa sektorns betydelse för tillväxt och sysselsättning diskuteras just nu både nationellt i de nordiska länderna och inom EU. Mycket tyder på att dess roll för den ekonomiska utvecklingen hittills har varit underskattad. En viktig fråga för framtiden gäller finansieringen av kultur. Diskussioner om sponsring, entreprenörskap, statens roll i kulturlivet och vad som bör bekostas med nationella respektive nordiska medel kommer bland annat att belysas under en konferens som planeras av Föreningen Norden i Sverige.

Idrott

Idrottssamarbete i Norden sker i betydande omfattning på frivillig basis mellan idrottsföreningar och inte inom ramen för det formella nordiska samarbetet i Nordiska ministerrådet. Stödet från ministerrådet riktar sig till Västnorden för att möjliggöra deltagande i det nordiska idrottssamarbetet, stöd till skolidrotten samt stöd till samiskt idrottssamarbete.

Dessutom finns det sedan en lång tid tillbaka ett nära och återkommande nordiskt departementssamarbete i idrottsfrågor. Detta bekräftades i en gemensam förklaring av idrottsministrarna 2003, som syftar till att koordinera departementens insatser i internationella samarbetsorganisationer samt utbyta erfarenheter och information i nationella angelägenheter. Sedan 2003 har det skett en del förändringar i strukturen av internationella samarbetsorganisationer på idrottsområdet och det finns därför behov av att pröva den framtida inriktningen på samarbetet. Målsättningen är att under hösten 2008 enas om en ny förklaring.

Preliminär kalender för ordförandeskapet 2008

Datum	Möte	Plats
7–8 februari	Kulturforum Artist-in-Production	Köpenhamn
13–15 februari	Nordiskt tjänstemannamöte idrott	Tammerfors
14–15 februari	Nordiskt seminarium om tillgänglighet till scenkonsten (anordnas av bl.a. Statens kulturråd och Nordiska Handikappolitiska rådet)	Stockholm
5 maj	Konferens om kultur i skolan	Stockholm
6 maj	Ministerrådet för kultur, MR-K 1/08, och nordiskt-baltiskt kulturministermöte	Stockholm
14–15 maj	Kulturforum om halvtidsutvärdering av datorspelsprogrammet	Malmö
Vår	Kulturforum om Nordisk dramatik	Stockholm
	Kulturforum om kulturarv med fokus på immateriellt kulturarv	Köpenhamn
Höst	Kulturforum om globalisering och nordiskt-internationellt samarbete	Köpenhamn
Augusti	Konferens om kulturmiljö	Ockelbo
September	Kulturforum om Public service och grannlands-TV i den digitala tidsåldern	Köpenhamn
Oktober	Konferens om Kulturfinansiering i framtiden (anordnas av Föreningen Norden)	*
29 oktober	Ministerrådet för kultur, MR-K 2/08	Helsingfors
November	Konferens om interkulturell dialog	Stockholm
	Konferens om barns och ungas medievänor	*

* Se uppdaterat kalendarium på webben.

För mer information och uppdaterat kalendarium se
www.regeringen.se/norden2008/kultur

norden

Nordiska ministerrådet

Store Strandstræde 18
DK-1255 Köpenhamn K
www.norden.org

Det nordiska samarbetet omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt de självstyrande områdena Färöarna, Grönland och Åland. Ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet roterar kalenderårsvist mellan de fem nordiska länderna.

I ordförandeprogrammet för 2008 presenteras de punkter som Sverige vill prioritera i det nordiska samarbetet på regeringsnivå under sitt ordförandeskap.

REGERINGSKANSLIET

Kulturdepartementet

Ytterligare information om Sveriges ordförandeskap i Nordiska ministerrådet fås på www.Norden2008.se.

**Kontaktuppgifter för
ordförandeskapet**
Kulturdepartementet
Samordningssekretariatet
Katja Björklund
SE-103 33 Stockholm
Sverige

Telefon (växel):
+46 8 405 10 00

[www.regeringen.se/
norden2008/kultur](http://www.regeringen.se/norden2008/kultur)